

ΑΠΟΦΑΣΗ: 508/91

Συμπλήρωση της 1197/89 απόφασης του ΑΧΣ σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 91/155/ΕΟΚ που αφορά στα επικίνδυνα παρασκευάσματα και επικίνδυνες ουσίες. (ΦΕΚ 886/Β/30-10-91)

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΚΡΑΤΟΥΣ ΑΝΩΤΑΤΟ ΧΗΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

(Συνεδρίαση 14.5.91)

Έχοντας υπόψη:

1. Το έγγραφο του Γενικού Χημείου του Κράτους αριθ. 3007428/691/0079.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 3 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34/τ.Α/17.3.1983) όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο Κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ 70/τ.Α/21.5.1984) και από το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 (ΦΕΚ 101/τ.Α/1990).
3. Το εδάφιο δ της παρ. 8 του άρθρου 6 του Νόμου 4328/1929 «περί συστάσεως του Γενικού χημείου του Κράτους, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον ΑΝ. 754/1937 (αρ. 3 παρ. 2 και 3) ΦΕΚ 247/τ.Α/1937».
4. Το άρθρο 4 του Διατάγματος της 31^{ης} Οκτωβρίου 1929 «περί κανονισμού της λειτουργίας και των εργασιών του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 391/τ.Α/31.10.1929).
5. Το Νόμο 115/1975 «περί τροποποίησης διατάξεων τινών του Ν. 4328/1929 (ΦΕΚ 172/τ.Α/20.8.1975).
6. Την απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Οικονομικών για αναμόρφωση συλλογικών οργάνων Γνωμοδοτικής και Αποφασιστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 0.208/181, ΦΕΚ 214/82 τ. Β'.
7. Την υπ' αριθ. Υ1489/23.8.91 κοινή απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού αρμοδιοτήτων (ΦΕΚ 692/τ. β/1991).
8. Την υπ' αριθ. Υ. 1491/1991 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπ. Εθνικής Οικονομίας (ΦΕΚ 692/Β/91), αποφασίζουμε:
Εγκρίνουμε την συμπλήρωση της 1197/89 απόφασης του ΑΧΣ (ΦΕΚ 567/τ.Β'/90) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/155/ΕΟΚ, ως εξής:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση εναρμονίζει την ελληνική νομοθεσία με την οδηγία του Συμβουλίου 91/155/ΕΟΚ (L76/91), περί προσδιορισμού και καθορισμού των λεπτομερών κανόνων για το σύστημα ειδικής πληροφόρησης σχετικά με τα επικίνδυνα παρασκευάσματα, κατ' εφαρμογή του άρθ. 10 της οδηγίας του Συμβουλίου 88/379/ΕΟΚ με την οποία έχει εναρμονισθεί η ελληνική νομοθεσία (Απόφαση ΑΧΣ 1197/89, ΦΕΚ 567/Β'/90).

Άρθρο 2

1. Ο υπεύθυνος για τη διάθεση στην αγορά επικίνδυνης ουσίας ή επικίνδυνου παρασκευάσματος, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, είτε είναι ο παρασκευαστής, είτε ο εισαγωγέας είτε ο διανομέας του σχετικού προϊόντος παρέχει στον αποδέκτη, που είναι επαγγελματίας χρήστης, της ουσίας ή του παρασκευάσματος, δελτίο δεδομένων ασφαλείας το οποίο περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 3.
2. Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν το αργότερο κατά την πρώτη παράδοση της ουσίας ή του παρασκευάσματος και, στη συνέχεια, μετά από κάθε αναθεώρηση που δικαιολογείται βάσει

σημαντικών νέων στοιχείων σχετικών με την ασφάλεια και την προστασία της υγείας και το περιβάλλον.

Η νέα έκδοση χρονολογημένη και χαρακτηρισμένη ως «Αναθεώρηση . . . (ημερομηνία)», διατίθεται δωρεάν σε όλους τους προηγούμενους αποδέκτες που έλαβαν την ουσία ή το παρασκεύασμα κατά τους προηγούμενους δώδεκα μήνες.

3. Το δελτίο δεδομένων ασφαλείας δεν είναι αναγκαίο να προσκομίζεται όταν οι επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα που προσφέρονται ή πωλούνται στο ευρύ κοινό συνοδεύονται από αρκετές πληροφορίες ώστε να μπορούν οι χρήστες να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά την προστασία της υγείας και την ασφάλεια. Ωστόσο, το δελτίο δεδομένων ασφαλείας πρέπει να προσκομίζεται όταν ζητηθεί από τον επαγγελματία χρήστη.

Άρθρο 3

1. το δελτίο δεδομένων ασφαλείας που αναφέρεται στο άρθρο 2, πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά τις ακόλουθες ενδείξεις στην ελληνική ή και στην ελληνική.

1. Στοιχεία ουσίας/παρασκευάσματος και της επιχείρησης/εταιρείας.
2. Σύσταση/στοιχεία για τα συστατικά.
3. Προσδιορισμός των κινδύνων.
4. Πρώτες βοήθειες.
5. Μέτρα για την καταπολέμηση της πυρκαγιάς.
6. Μέτρα για την αντιμετώπιση τυχαίας έκλυσης.
7. Χειρισμός και αποθήκευση.
8. Έλεγχος της έκθεσης στο προϊόν/ατομική προστασία.
9. Φυσικές και χημικές ιδιότητες.
10. Σταθερότητα και δραστικότητα.
11. Τοξικολογικά στοιχεία.
12. Οικολογικά στοιχεία.
13. Εξάλειψη ουσίας/παρασκευάσματος.
14. Στοιχεία σχετικά με τη μεταφορά.
15. Στοιχεία σχετικά με τις κανονιστικές διατάξεις.
16. Άλλα στοιχεία.

Την ευθύνη για τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενδείξεις αυτές φέρει ο υπεύθυνος για τη διάθεση της ουσίας ή του παρασκευάσματος στην αγορά. Οι εν λόγω ενδείξεις συντάσσονται σύμφωνα με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του παραρτήματος. Το δελτίο δεδομένων ασφαλείας πρέπει να χρονολογείται.

Άρθρο 4

Όσοι διαθέτουν στην αγορά επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσας, τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 17 της Απόφασης ΑΧΣ 1197/89 (Β/567) και το άρθρο 22 του ΠΔ 329/89 (Α/118).

Άρθρο 5

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας το παράρτημα της Οδηγίας 91/155/ΕΟΚ το οποίο έχει ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι ακόλουθες επεξηγηματικές σημειώσεις αποτελούν οδηγό. Έχουν ως σκοπό να εξασφαλίσουν ότι το περιεχόμενο καθενός από τα υποχρεωτικά σημεία που αναγράφονται στο άρθρο 2 παρέχει τη δυνατότητα στους επαγγελματίες χρήστες να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά την προστασία της υγείας και την ασφάλεια στο τόπο εργασίας.

Οι πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται με τρόπο σαφή και συνοπτικό.

Δεδομένης της ευρείας κλίμακας ιδιοτήτων των ουσιών και παρασκευασμάτων, είναι δυνατόν σε ορισμένες περιπτώσεις να χρειασθούν πρόσθετες πληροφορίες. Εάν σε άλλες περιπτώσεις οι πληροφορίες που προκύπτουν από ορισμένες διαδικασίες αποδειχθούν ενδεχομένως άνευ σημασίας ή τεχνικώς αδύνατον να παρασχεθούν, οι σχετικοί λόγοι πρέπει να αναφέρονται σαφώς.

Για την αναγραφή των στοιχείων συνιστάται να τηρηθεί η σειρά που δίδεται στο άρθρο 3, αν και αυτό δεν είναι υποχρεωτικό.

Σε περίπτωση αναθεώρησης του δελτίου δεδομένων ασφαλείας, οι αλλαγές πρέπει να επισημαίνονται στον αποδέκτη.

1. Στοιχεία ουσίας/παρασκευάσματος και της επιχείρησης.

1. Στοιχεία της ουσίας ή του παρασκευάσματος.

Η ονομασία που χρησιμοποιείται για την αναγνώριση του χημικού προϊόντος πρέπει να είναι η ίδια ακριβώς με εκείνη που αναγράφεται στην ετικέτα της συσκευασίας και να συμφωνεί με το παράρτημα VI μέρος II του Π.Δ. 329/83.

Αν υπάρχουν άλλα μέσα αναγνώρισης, μπορούν να αναφέρονται.

2. Στοιχεία της επιχείρησης/εταιρεία.

– Στοιχεία του υπευθύνου για τη διάθεση στην αγορά, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα, είτε είναι ο παραγωγός, είτε ο εισαγωγέας ή ο διανομέας.

– Πλήρης διεύθυνση και αριθμός του εν λόγω υπευθύνου.

3. Για την συμπλήρωση των ανωτέρω πληροφοριών παρέχεται ο αριθμός τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης επιχείρησης ή/και ενός επίσημου συμβουλευτικού οργάνου σύμφωνα με το άρθρο 12 της απόφασης ΑΧΣ 1197/89.

2. Σύσταση/στοιχεία για τα ουσιαστικά.

Οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να επιτρέπουν στον αποδέκτη να εντοπίζει εύκολα τους κινδύνους που συνεπάγεται η ουσία ή το παρασκεύασμα.

Για ένα παρασκεύασμα:

α) Δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται η πλήρης σύνθεση (φύση των συστατικών και η συγκέντρωσή τους).

β) Ωστόσο πρέπει να αναφέρεται, η περιοχή συγκεντρώσεων των συστατικών εφόσον πρόκειται για συγκεντρώσεις ίσες ή μεγαλύτερες από εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 6 στοιχείο α) της αποφ. ΑΧΣ 1197/89 εκτός αν κριθεί καταλληλότερο κάποιο κατώτερο όριο:

– οι επικίνδυνες ουσίες για την υγεία κατά την έννοια του Π.Δ. 329/83 και

– τουλάχιστον οι ουσίες για τις οποίες υπάρχουν, δυνάμει κοινοτικών διατάξεων, αναγνωρισμένα όρια έκθεσης τα οποία όμως δεν καλύπτονται από το προαναφερθέν Π.Δ.

γ) Για τις ουσίες που αναφέρονται ανωτέρω, πρέπει να αναφέρεται η ταξινόμησή τους, είτε προκύπτει από το άρθρο 5 παράγραφος 2, είτε από το παράρτημα I του Π.Δ. 329/83, δηλαδή τα σύμβολα και τις αντίστοιχες φράσεις R, σύμφωνα με τους κινδύνους που έχουν στην υγεία.

δ) Εάν η ταυτότητα ορισμένων ουσιών πρέπει να τηρείται εμπιστευτική σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 1 της απόφασης ΑΧΣ 1197/89 η χημική φύση τους πρέπει να περιγράφεται ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια χρήσεως.

Η χρησιμοποιούμενη ονομασία πρέπει να είναι η ίδια με εκείνη που προκύπτει από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

3. Προσδιορισμός κινδύνων.

Αναφέρονται με σαφή και σύντομο τρόπο οι σπουδαιότεροι κίνδυνοι που συνεπάγεται η ουσία ή το παρασκεύασμα συμπεριλαμβανομένων των βασικών σωματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων.

Περιγράφονται οι σπουδαιότερες δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και τα συμπτώματα που οφείλονται στη χρήση και στην εύλογα αναμενόμενη κακή χρήση.

Οι πληροφορίες πρέπει να είναι συμβατές με εκείνες που αναγράφονται στην ετικέτα, χωρίς όμως να τις επαναλαμβάνουν.

4. Πρώτες βοήθειες.

Περιγράφονται μέτρα πρώτων βοηθειών, όμως είναι σημαντικό να διευκρινισθεί αν απαιτείται άμεση ιατρική παρακολούθηση.

Οι πληροφορίες για τις πρώτες βοήθειες πρέπει να είναι σύντομες και ευκολονόητες από το θύμα, του τυχαία παρευρισκόμενους και τα άτομα που δίνουν τις πρώτες βοήθειες. Τα συμπτώματα και οι παρενέργειες πρέπει να συνοψίζονται σύντομα. Οι οδηγίες πρέπει να αναφέρουν το τι πρέπει να γίνει επιτόπου σε περίπτωση ατυχήματος και αν μπορεί να αναμένονται καθυστερημένες συνέπειες από την έκθεση.

Οι πληροφορίες κατατάσσονται σε κατηγορίες σύμφωνα με τις διάφορες οδούς έκθεσης, δηλαδή εισπνοή, επαφή με το δέρμα και τα μάτια και κατάποση.

Να αναφέρεται εάν χρειάζεται ή συστήνεται βοήθεια από επαγγελματία, δηλαδή ιατρό.

Για ορισμένα προϊόντα ενδέχεται να είναι αναγκαίο να τονίζεται ότι πρέπει να διατίθενται στον τόπο εργασίας ειδικά μέσα κατάλληλα για συγκεκριμένη και άμεση αγωγή.

5. Μέτρα για την καταπολέμηση της πυρκαγιάς.

Αναφέρονται οι ειδικές απαιτήσεις για την καταπολέμηση πυρκαγιάς που οφείλεται στην ουσία/παρασκεύασμα ή στη γειννίαση με αυτήν, παραθέτοντας.

- Τα κατάλληλα μέσα πυρόσβεσης.
- Τα μέσα πυρόσβεσης που δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν για λόγους ασφαλείας.
- τους ειδικούς κινδύνους λόγω έκθεσης στην ίδια την ουσία/παρασκεύασμα σε προϊόντα καύσης, ή σε εκλυόμενα αέρια.
- Τον ειδικό προστατευτικό εξοπλισμό για τους πυροσβέστες.

6. Μέτρα για την αντιμετώπιση τυχαίας έκλυσης.

Ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη ουσία ή παρασκεύασμα, απαιτούνται ενδεχομένως πληροφορίες για:

- Προσωπικές προφυλάξεις:
Απομάκρυνση των πηγών ανάφλεξης, πρόβλεψη για επαρκή εξαερισμό/αναπνευστική προστασία, έλεγχος της σκόνης, αποφυγή επαφής με το δέρμα και τους οφθαλμούς.
- Περιβαλλοντικές προφυλάξεις.
Η αποφυγή απόρριψις στις αποχετεύσεις, στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και το έδαφος, η πιθανή ανάγκη για προειδοποίηση του γειτονικού πληθυσμού.

– Μέθοδοι καθαρισμού:

Η χρήση απορροφητικών υλικών (π.χ. άμμος, γη διατόμων, δεσμευτικά οξέων, γενικά εξουδετερωτικά, πριονίδι κ.λπ.) μείωση των εκλυόμενων αερίων/καπνών με νερό, αραίωση.

Επίσης, να εξετασθεί η ανάγκη ενδείξεων, όπως:

να μη χρησιμοποιείται ποτέ, εξουδετερώνεται με . . .

Σημείωση: αν χρειάζεται, βλέπε τα σημεία 8 και 13.

7. Χειρισμός και αποθήκευση.

7.1. Χειρισμός.

Εξετάζοντας προληπτικά μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό συμπεριλαμβανομένων υποδείξεων για σχετικά μέτρα όπως:

τοπικός και γενικός εξαερισμός, μέτρα για την αποφυγή της έκλυσης αερολυμάτων και σκόνης, για την πρόληψη της πυρκαγιάς και τυχόν ειδικές απαιτήσεις ή κανόνες για την συγκεκριμένη ουσία/παρασκεύασμα (π.χ. συνιστώμενα ή απαγορευμένα εργαλεία, τρόπος χρησιμοποίησης) και εφόσον είναι δυνατόν, παρέχεται σύντομη περιγραφή.

7.2. Αποθήκευση.

Εξετάζονται οι συνθήκες ασφαλούς αποθήκευσης, όπως ο ειδικός σχεδιασμός των αιθουσών ή δοχείων αποθήκευσης (συμπεριλαμβανομένων των στεγανών τοιχωμάτων και του εξαερισμού)

ασυμβίβαστα υλικά, συνθήκες αποθήκευσης (όρια-περιοχή θερμοκρασίας και υγρασίας φως, αδρανή αέρια κλπ.) ειδικός ηλεκτρισμός εξοπλισμός και πρόληψη δημιουργίας στατικού ηλεκτρισμού. Ιδιαίτερα αναφέρονται τυχόν ειδικές απαιτήσεις όπως ο τύπος του υλικού που χρησιμοποιείται στην συσκευασία / στους περιέκτες της ουσίας ή του παρασκευάσματος.

8. Έλεγχος της έκθεσης στο προϊόν/ατομική προστασία.

Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου ως έλεγχος της έκθεσης νοείται το πλήρες φάσμα των προληπτικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν κατά τη χρήση προκειμένου να περιοριστεί στο ελάχιστο η έκθεση των εργαζομένων στο προϊόν.

Αρχικά πρέπει να ληφθούν μηχανολογικά μέτρα προτού καταστεί αναγκαίος ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας. Για το σκοπό αυτό παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το σχεδιασμό συστήματος π.χ. περιορισμός σε κλειστό σύστημα. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι συμπληρωματικές προς εκείνες που έχουν ήδη αναφερθεί στο σημείο 7.1.

Αναφέρονται με στοιχεία αναφοράς τους, ειδικές παράμετροι ελέγχου, όπως οριακές τιμές ή βιολογικά πρότυπα. Παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις συνιστώμενες διαδικασίες παρακολούθησης και σημειώνονται τα στοιχεία αναφοράς.

Σε περίπτωση που απαιτείται ατομική προστασία καθορίζεται ο τύπος εξοπλισμού που εξασφαλίζει την κατάλληλη και αρμόζουσα προστασία:

– Αναπνευστική προστασία:

Σε περίπτωση επικινδύνων, ατμών ή σκόνης, εξετάζεται η ανάγκη κατάλληλου προστατευτικού εξοπλισμού, όπως οι αυτοδύναμες αναπνευστικές συσκευές, κατάλληλες προσωπίδες και φίλτρα.

– Προστασία των χεριών:

Καθορίζεται το είδος των γαντιών που πρέπει να φορούν οι εργαζόμενοι όταν χειρίζονται το χημικό προϊόν.

Αν είναι αναγκαίο αναφέρονται τυχόν πρόσθετα μέτρα προστασίας του δέρματος και των χεριών.

– Προστασία των οφθαλμών:

Καθορίζεται το είδος του εξοπλισμού προστασίας των οφθαλμών που απαιτείται όπως:

Προστατευτικά γυαλιά με φακούς από γυαλί ή από πλαστικό, προστατευτικές προσωπίδες.

– Προστασία του δέρματος:

Αν χρειάζεται να προστατευθούν άλλα μέρη του σώματος εκτός από τα χέρια, πρέπει να καθορίζεται το είδος του προστατευτικού εξοπλισμού, όπως: ποδιά, μπότες, πλήρης προστατευτική ενδυμασία.

Αν χρειάζεται, αναφέρονται ειδικά υγειονομικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

9. Φυσικές και Χημικές ιδιότητες.

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει τις παρακάτω πληροφορίες, εφόσον αρμόζει για την σχετική ουσία ή για το χημικό παρασκεύασμα.

Όψη: αναφέρεται η φυσική κατάσταση (στερεό, υγρό, αέριο) και το χρώμα της ουσίας ή του παρασκευάσματος όπως διατίθεται.

Οσμή: αν η οσμή μπορεί να γίνει αισθητή, να δοθεί μία σύντομη περιγραφή της.

pH: αναφέρεται το pH της ουσίας/παρασκευάσματος όπως διατίθεται στην αγορά ή ενός υδατικού διαλύματος, στην περίπτωση αυτή αναφέρεται η συγκέντρωση.

Σημείο ζέσεως/περιοχή ζέσεως	:	κατά την έννοια του Π.Δ. 329/83
Σημείο τήξεως/περιοχή τήξεως	:	
Σημείο αναφλέξεως	:	
Αναφλεξιμότητα (στερεό, αέριο)	:	
Αυτοαναφλεξιμότητα	:	
Εκρηκτικές ιδιότητες	:	
Οξειδωτικές ιδιότητες	:	
Τάση ατμών	:	
Σχετική πυκνότητα	:	

Διαλυτότητα: - διαλυτότητα σε νερό	:	
- διαλυτότητα σε λίπη	:	
[Διαλύτης έλαιο (να καθορισθεί)]	:	
Συντελεστής κατανομής	:	
ή οκτανόλη/νερό	:	
Άλλα στοιχεία	:	Αναφέρονται σημαντικές παράμετροι για την ασφάλεια, όπως πυκνότητα ατμών, η αναμιξιμότητα, η ταχύτητα εξάτμισης, η αγωγιμότητα, ιξώδες κλπ.

Οι ανωτέρω ιδιότητες καθορίζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του παραρτήματος Ω μέρος Α του Π.Δ. 329/83 ή με οποιαδήποτε άλλη συγκρίσιμη μέθοδο.

10. Σταθερότητα και δραστηριότητα.

Αναφέρεται η σταθερότητα της ουσίας ή του παρασκευάσματος και η πιθανότητα επικινδύνων αντιδράσεων που ενδέχεται να πραγματοποιηθούν κάτω από ορισμένες συνθήκες.

Συνθήκες που πρέπει να αποφεύγονται:

Αναφέρονται οι συνθήκες αυτές όπως η θερμοκρασία, η πίεση, το φως, η κρούση, που ενδέχεται να προκαλέσουν επικίνδυνη αντίδραση και, εφόσον είναι δυνατόν, συνοδεύονται από σύντομη περιγραφή.

Υλικά που πρέπει να αποφεύγονται:

Αναφέρονται υλικά όπως το νερό, ο αέρας, τα οξέα, οι βάσεις, τα οξειδωτικά ή οποιαδήποτε άλλη συγκεκριμένη ουσία που ενδέχεται να προκαλέσει επικίνδυνη αντίδραση και εφόσον είναι δυνατόν, συνοδεύονται από σύντομη περιγραφή.

Επικίνδυνα προϊόντα αποσύνθεσης:

Αναφέρονται τα επικίνδυνα υλικά που παράγονται σε επικίνδυνες ποσότητες με αποσύνθεση.

ΣΗΜ.: Να αναφέρονται ειδικά:

- η ανάγκη για σταθεροποιητές και η παρουσία αυτών,
- η πιθανότητα επικίνδυνης εξώθερμης αντίδρασης,
- η σημασία, από την άποψη της ασφαλείας, αν υπάρχει, μιας αλλαγής στη φυσική όψη της ουσίας ή του παρασκευάσματος,
- επικίνδυνα προϊόντα αποσύνθεσης, αν υπάρχουν, κατά την επαφή με το νερό,
- η δυνατότητα αποικοδόμησης σε ασταθή προϊόντα.

11. Τοξικολογικά στοιχεία.

Στο τμήμα αυτό αντιμετωπίζεται η ανάγκη για μια σύντομη αλλά πλήρη και κατανοητή περιγραφή των διαφόρων τοξικολογικών επιδράσεων (στην υγεία) που ενδέχεται να προκύψουν αν ο χρήστης έλθει σε επαφή με την ουσία ή το παρασκεύασμα.

Περιλαμβάνονται οι επικίνδυνες επιπτώσεις στην υγεία από την έκθεση στην ουσία ή στο παρασκεύασμα και βασίζονται τόσο στην εμπειρία όσο και στα συμπεράσματα επιστημονικών πειραμάτων περιλαμβάνονται πληροφορίες για τις διάφορες οδούς έκθεσης (εισπνοή, κατάποση, επαφή με το δέρμα και τους οφθαλμούς) καθώς περιγραφή των συμπτωμάτων που σχετίζονται με τις φυσικές, χημικές και τοξικολογικές ιδιότητες.

Περιλαμβάνονται γνωστές εκ των υστέρων και άμεσες καθώς και χρόνιες επιπτώσεις από βραχυχρόνια και μακροχρόνια έκθεση, όπως υπερευαισθησία, καρκινογένεση, μεταλλαξιογένεση και τοξικότητα στην αναπαραγωγή, συμπεριλαμβανομένων της τερατογένεσης και της νάρκωσης.

Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που δόθηκε ήδη στο σημείο 2 «Σύσταση/πληροφορίες για τα συστατικά» ενδέχεται να χρειασθεί να αναφερθούν ειδικές επιδράσεις στην υγεία που οφείλονται σε ορισμένα συστατικά των παρασκευασμάτων.

12. Οικολογικά στοιχεία.

Παρέχεται εκτίμηση της ενδεχόμενης επίδρασης, συμπεριφοράς και τύχης στο περιβάλλον της ουσίας ή του παρασκευάσματος.

Περιγράφονται τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που μπορούν να επηρεάσουν το περιβάλλον και που οφείλονται στη φύση του προϊόντος και στις πιθανές μεθόδους χρησιμοποίησής του:

- κινητικότητα,
- ανθεκτικότητα και ικανότητα αποικοδόμησης,
- δυνατότητα βιοσυσσώρευσης,
- τοξικότητα ως προς το νερό και άλλα στοιχεία σχετικά με την οικοτοξικότητα, για παράδειγμα συμπεριφορά σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης.

Παρατηρήσεις.

Ενώ καταρτίζονται κριτήρια για την εκτίμηση των επιπτώσεων ενός παρασκευάσματος στο περιβάλλον, οι πληροφορίες σχετικά με τις ιδιότητες που αναφέρονται ανωτέρω παρέχονται για ουσίες ταξινομημένες ως επικίνδυνες για το περιβάλλον που περιέχονται στο παρασκεύασμα.

13. Εξάλειψη ουσίας/παρασκευάσματος.

Αν η εξάλειψη της ουσίας ή του παρασκευάσματος (πλεονάσματος ή αποβλήτων που προκύπτουν από αναμενόμενη χρήση) εμπεριέχει κίνδυνο, παρέχονται περιγραφή των καταλοίπων αυτών και πληροφορίες για τον ασφαλή χειρισμό τους.

Αναφέρονται οι κατάλληλες μέθοδοι εξάλειψης της ουσίας ή του παρασκευάσματος, καθώς και της μολυσμένης συσκευασίας (αποτέφρωση, ανακύκλωση, υγειονομική ταφή κ.λ.π.).

Σχόλια.

Να γίνει αναφορά στις διατάξεις για τα απόβλητα, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

14. Στοιχεία σχετικά με τη μεταφορά.

Αναφέρονται όλες οι ειδικές προφυλάξεις τις οποίες πρέπει να γνωρίζει ένας χρήστης ή με τις οποίες πρέπει να συμμορφωθεί για τη μεταφορά/διακίνηση μέσα ή έξω από τις εγκαταστάσεις του.

Μπορούν επίσης να παρέχονται συμπληρωματικά στοιχεία σύμφωνα με την σύσταση των Ηνωμένων Εθνών και με άλλες συμφωνίες που αφορούν τη μεταφορά και τη συσκευασία επικινδύνων εμπορευμάτων.

15. Στοιχεία σχετικά με τις κανονιστικές διατάξεις.

Επαναλαμβάνονται οι πληροφορίες που δίδονται πάνω στην ετικέτα επισήμανσης σύμφωνα με τις διατάξεις για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων.

Όταν οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που καλύπτονται από το παρόν δελτίο δεδομένων ασφαλείας υπόκεινται σε συγκεκριμένες διατάξεις στον τομέα προστασίας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος (για παράδειγμα περιορισμός στην κυκλοφορία στην αγορά, όριο έκθεσης στον εργασιακό χώρο), αυτές θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να αναφέρονται με ακρίβεια.

Συνιστάται επίσης να υπενθυμίζεται μέσω του δελτίου δεδομένων στους αποδέκτες ότι πρέπει να συμμορφώνονται με όλα τα υφιστάμενα εθνικά μέτρα που είναι σχετικά με το εν λόγω θέμα.

16. Άλλα στοιχεία.

Αναφέρεται κάθε άλλη πληροφορία που ενδέχεται να είναι σημαντική για την ασφάλεια και την υγεία, όπως π.χ.:

- οδηγίες για την εκπαίδευση,
- συνιστώμενες χρήσεις και περιορισμοί,
- περαιτέρω στοιχεία (έγγραφα στοιχεία αναφοράς ή/και τεχνικά σημεία επαφών),
- πηγές των βασικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη του δελτίου δεδομένων.

Παρέχεται επίσης η ημερομηνία εκδόσεως του δελτίου δεδομένων, σε περίπτωση που αυτή δεν αναφέρεται αλλού.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
Γ. Παρισιάκης

Ο Γραμματέας
Χ. Χαμαλίδης

Τα Μέλη

Κ. Γκέγκιου, Π. Τσουκάτος, Γ. Σούντρης, Δ. Ταραντίλης, Π. Σίσκος, Δ. Λαδικός.
Εγκρίνουμε την παραπάνω απόφαση του Ανωτάτου χημικού Συμβουλίου καθώς και τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 1991

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΩΤ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Κ. ΓΙΑΤΡΑΚΟΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ